

sulekataunigssamut periarfigssakardluar-
lerpok. tamáko tamarmik píssúvdlutik
arnap ingminut tatiginera angutitutdlo
písínaunermik misiginera ekêriartuínar-
pok. arnatdlume taimáitut uvdlumíkut
nalivtíne pingártumik atorfigssakartit-
dluarpavut. tamánalo píssutekarportaok
ukiorpagssúngitsut matuma sujornagut
arnak periarfigssínekarsimangmat angu-
titutdle ilíniarsínaunermut káumaissa-
karniarnermut angussakarniarnermut-
dlo. uvdluínarne inûnerme, nálagkersui-
nerme, inuiakatiġtdlo ingmingnut ilisi-
mârisut tatigissutdlo pílersíkiartorne-

ráne sulekatigíngnek tamána píngitsôr-
sínáungilarput.

arnak angutdlo kangale sanileríġdlutik
ingerdlassalerput, arnak mingnerussutut
tunungmut inigssisimanekarungnaerpok,
tamána takússutigssauvok naliġġtut
ingminut issigilersimanermut.

arnap uvdlumíkut inuiakatiġíngne inig-
ssisimanera angúmit ajornerúngilak, pe-
riarfigssat amerdliartuínartitdlugit aper-
kutaugíñarumârpok arnat kanok amer-
dlatigissut periarfigssartik iluatingnartok
kanok atordluarniartiginerât.

Kvinden går ikke længere bagefter manden

af Cecilie Lund

(Oversat af Guldborg Chemnitz)

Den grønlandske kvindes funktioner som en af støttepillerne i samfundet såvel i gamle dage som i dag kan ikke vurderes højt nok. Til livets opretholdelse i almindelighed, til fremstilling af klæder til familien, til fremstilling af datidens fartøjer — umiak og kajak — og til mange andre opgaver var kvindens medvirken af fundamental og afgørende betydning for familiens eksistens. Hvis kvinden ikke på en tilbørlig måde forstod at passe tranlampen, ville den ikke give tilstrækkelig lys i huset, og den ville lugte grimt. Men skønt hun spillede en betydningsfuld rolle i familien og dermed i samfundet, var kvinden ikke den, der trængte sig frem. Hun var tilbagehol-

dende. Når spørgsmål af betydning for samfundet skulle afgøres, blev hun aldrig spurgt om sin mening, mændene traf alle afgørelser. Måske af den grund var det skik i gamle dage, at konen altid gik bagefter manden, når de en sjælden gang fulgtes ude. Skønt det aldrig blev sagt, kendte kvinden sin plads.

Det var formentlig disse gamle traditioner, der gjorde, at samfundet, da kvinden politisk blev ligestillet med manden, fortsatte med at overlade manden politiske og samfundsmæssige opgaver i den første tid.

Gennem reformperioden og i takt med ændringerne i samfundet måtte kvinden også, ligesom manden, begynde

at yde sin økonomiske støtte til familiens eksistens. Det gjorde hun ved at tage arbejde udenfor hjemmet. Hun kunne ikke længere bare blive hjemme og passe hjemmet og børnene. Efterhånden stod det klart, at kvinden så at sige indenfor alle områder var i stand til at klare opgaver lige så godt som manden. Dyre huse, stigende leveomkostninger, eftertrægtelsesværdige hjælpemidler i husligt arbejde har ansporet kvinden til at være med til at tjene penge til hjemmet og familien. Til stadighed forbedrede uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder har gjort, at kvinden føler, at hun er i stand til at være med til løsning af samfundsmæssige opgaver, og at hun ikke er ringere end manden. Kvinden af i dag er ikke ringere placeret i samfundet, end hun var placeret i samfundet i gamle dage. Dette kan bl. a. ses såvel af kvindernes deltagelse i kommunalbestyrelsernes arbejde mange steder som af deres placering i forskellige stillinger i samfundet. Selv om kvinden er meget mere bundet til hjemmet end manden, er der brug for hendes deltagelse til løsning af betydningsfulde opgaver. Mange kvinder føler i dag, at de har pligter og medansvar, og det inspirerer dem til at være

med i det offentlige arbejde. I dag har kvinden fået mulighed for at få passet sine børn, hun kan købe færdigsyet tøj til familien, og hun kan købe klargjorte produkter til madlavningen. Alle disse ændringer har været medvirkende til at gøre det muligt for hende at deltage i politisk arbejde. Hun fik for ikke så længe siden mange år siden – i lighed med manden – mulighed for at få uddannelse. Uddannelsen har udvidet hendes horisont og givet hende mere selvtillid. Der er meget brug for disse kvinder. Vi kan ikke undvære samarbejde mellem alle samfundsborgere både i det daglige liv og i vor udvikling til et bevidst samfund og et samfund med selvtillid.

Der er gået adskillige år, siden manden og konen begyndte at gå ved siden af hinanden. Kvinden går ikke længere bagved manden. Her er et af beviserne på, at manden og kvinden betragter hinanden som ligestillede.

Kvinden er i dag ikke ringere placeret i samfundet end manden. I disse år, hvor mulighederne bliver flere og flere, er spørgsmålet blot dette: I hvor høj grad kvinderne – og hvor mange kvinder – vil benytte disse værdifulde muligheder.